

Sbírka soudních rozhodnutí

ROZSUDEK SOUDNÍHO DVORA (druhého senátu)

8. září 2016*

„Řízení o předběžné otázce — Autorské právo a práva s ním související — Směrnice 2001/29/ES — Informační společnost — Harmonizace určitých aspektů autorského práva a práv s ním souvisejících — Článek 3 odst. 1 — Sdělování veřejnosti — Pojem — Internet — Hypertextové odkazy zpřístupňující chráněná díla dostupná na jiné internetové stránce bez svolení nositele práv — Díla dosud nezveřejněná nositelem práv — Umístění takových odkazů za účelem dosažení zisku“

Ve věci C-160/15,

jejímž předmětem je žádost o rozhodnutí o předběžné otázce na základě článku 267 SFEU, podaná rozhodnutím Hoge Raad der Nederlanden (Nejvyšší soud Nizozemska) ze dne 3. dubna 2015, došlým Soudnímu dvoru dne 7. dubna 2015, v řízení

GS Media BV

proti

Sanoma Media Netherlands BV,

Playboy Enterprises International Inc.,

Britt Geertruida Dekker,

SOUDNÍ DVŮR (druhý senát),

ve složení M. Ilešič (zpravodaj), předseda senátu, C. Toader, A. Rosas, A. Prechal a E. Jarašiūnas, soudci,

generální advokát: M. Wathelet,

vedoucí soudní kanceláře: M. Ferreira, vrchní rada,

s přihlédnutím k písemné části řízení a po jednání konaném dne 3. února 2016,

s ohledem na vyjádření předložená:

- za GS Media BV R. Chavannesem a D. Verhulstem, advocaten,
- za Sanoma Media Netherlands BV Playboy Enterprises International Inc. a Brittu Geertruidu Dekker C. Alberdingk Thijmem a C. de Vriesem, advocaten,
- za německou vládu T. Henzem a D. Kuon, jako zmocněnci,

* Jednací jazyk: nizozemština.

— za francouzskou vládu D. Segoinem, D. Colasem a G. de Berguesem, jako zmocněnci,
— za portugalskou vládu L. Inez Fernandesem a T. Rendasem, jako zmocněnci,
— za slovenskou vládu B. Ricziovou, jako zmocněnkyní,
— za Evropskou komisi F. Wilmanem a T. Scharfem, jakož i J. Samnadda, jako zmocněnci,
po vyslechnutí stanoviska generálního advokáta na jednání konaném dne 7. dubna 2016,
vydává tento

Rozsudek

- 1 Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce se týká výkladu čl. 3 odst. 1 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2001/29/ES ze dne 22. května 2001 o harmonizaci určitých aspektů autorského práva a práv s ním souvisejících v informační společnosti (Úř. věst. 2001, L 167, s. 10; Zvl. vyd. 17/01, s. 230).
- 2 Tato žádost byla podána v rámci sporu mezi společnostmi GS Media BV na straně jedné a společnostmi Sanoma Media BV (dále jen „Sanoma“) a Playboy Enterprises International Inc. a paní Brittou Geertruidou Dekker (dále společně jen „Sanoma a další“) na straně druhé, zejména ohledně toho, že na internetové stránce GeenStijl.nl (dále jen „stránka GeenStijl“) provozované společností GS Media byly umístěny hypertextové odkazy na jiné internetové stránky umožňující zobrazení fotografií B. G. Dekker pořízených pro časopis Playboy (dále jen „dotčené fotografie“).

Právní rámec

- 3 Body 3, 4, 9, 10, 23 a 31 odůvodnění směrnice 2001/29 uvádějí:

„(3) Navrhovaná harmonizace napomůže uplatňování čtyř svobod vnitřního trhu a je v souladu se základními zásadami právních předpisů, a zejména vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, svobody projevu a veřejného zájmu.

(4) Větší právní jistota a vysoká úroveň ochrany duševního vlastnictví poskytovaná harmonizovaným právním rámcem týkajícím se autorského práva a práv s ním souvisejících podpoří podstatně investice do tvůrčí a inovační činnosti včetně síťové infrastruktury a povede tím k růstu a vyšší konkurenceschopnosti evropského průmyslu, a to jak v oblasti obsahu a informačních technologií, tak obecněji v široké škále průmyslových a kulturních odvětví. [...]

[...]

(9) Jakákoliv harmonizace autorského práva a práv s ním souvisejících musí vycházet z vysoké úrovně ochrany, jelikož taková práva jsou pro duševní výtvořky zásadní. Jejich ochrana napomáhá zajistit udržení a rozvoj tvořivosti v zájmu autorů, výkonných umělců, výrobců, spotřebitelů, kultury, průmyslu a široké veřejnosti. [...]

(10) Mají-li autoři nebo výkonní umělci pokračovat ve své tvůrčí a umělecké činnosti, musí dostat za užití svého díla přiměřenou odměnu, stejně jako výrobci, mají-li tuto činnost financovat. [...] Odpovídající právní ochrana duševního vlastnictví je nezbytná pro zajištění dostupnosti takové odměny a pro možnost uspokojivé návratnosti takové investice.

[...]

(23) Tato směrnice by měla pokračovat v harmonizaci práva autora na sdělování veřejnosti. Tímto právem by se v širokém smyslu mělo rozumět veškeré sdělování veřejnosti nepřítomné v místě, ze kterého sdělování vychází. [...]

[...]

(31) Mezi různými skupinami nositelů práv stejně jako mezi různými kategoriemi nositelů práv a uživatelů chráněných předmětů ochrany [uživatelů předmětů ochrany] musí být zajištěna přiměřená rovnováha práv a zájmů. Stávající výjimky a omezení práv stanovené členskými státy je třeba s ohledem na nové elektronické prostředí přehodnotit. [...]"

4 Článek 3 této směrnice stanoví:

„1. Členské státy poskytnou autorům výlučné právo udělit svolení nebo zakázat jakékoliv sdělení jejich děl veřejnosti po drátě nebo bezdrátově včetně zpřístupnění jejich děl veřejnosti takovým způsobem, že každý jednotlivec ze strany veřejnosti má k těmto dílům přístup z místa a v době, které si zvolí.

[...]

3. Práva uvedená v odstavcích 1 a 2 se nevyčerpají žádným sdělením veřejnosti nebo zpřístupněním veřejnosti podle tohoto článku.“

5 Podle čl. 5 odst. 3 a 5 uvedené směrnice:

„3. Členské státy mohou stanovit výjimky nebo omezení práv podle článků 2 a 3 v těchto případech:

[...]

c) rozmnožování tiskem, sdělování veřejnosti nebo zpřístupňování zveřejněných článků o aktuálních hospodářských, politických nebo náboženských tématech nebo vysílaných děl nebo jiných předmětů ochrany stejné povahy v případech, kdy takové užití není výslovně vyhrazeno a pokud je uveden zdroj včetně jména autora, nebo užití děl nebo jiných předmětů ochrany ve spojitosti se zpravodajstvím týkajícím se aktuálních událostí, a to v rozsahu opodstatněném informativním účelem a pokud je uveden zdroj včetně jména autora, je-li to možné;

[...]

5. Výjimky a omezení stanovené v odstavcích 1, 2, 3 a 4 mohou být použity pouze ve zvláštních případech, které nejsou v rozporu s běžným způsobem užití díla nebo jiného předmětu ochrany a nejsou jimi nepřiměřeně dotčeny oprávněné zájmy nositele práv.“

Spor v původním řízení a předběžné otázky

6 Na objednávku společnosti Sanoma, která je vydavatelkou časopisu *Playboy*, pořídil fotograf C. Hermès ve dnech 13. a 14. října 2011 dotčené fotografie, které se měly objevit v prosincovém vydání ročníku 2011 tohoto časopisu. V této souvislosti udělil C. Hermès společnosti Sanoma výlučné oprávnění tam zveřejnit tyto fotografie. Rovněž společnosti Sanoma udělil oprávnění k výkonu práv a pravomocí vyplývajících z jeho autorského práva.

7 GS Media provozuje stránku *GeenStijl*, na které se podle informací této stránky objevují „zprávy, skandální odhalení a žurnalistické rešerše s lehčími tématy a příjemně bláznivými hloupostmi“, na kterou denně zavítá více než 230 000 návštěvníků, což z ní činí jednu z deseti nejnavštěvovanějších stránek se zprávami v Nizozemsku.

- 8 Dne 26. října 2011 obdržela redakce stránky GeenStijl zprávu od osoby používající pseudonym, která obsahovala hypertextový odkaz na elektronický soubor umístěný na internetové stránce Filefactory.com (dále jen „stránka Filefactory“) nacházející se v Austrálii vyhrazené k ukládání dat. Tento elektronický soubor obsahoval dotčené fotografie.
- 9 Tentýž den vyzvala společnost Sanoma mateřskou společnost GS Media, aby zabránila šíření dotčených fotografií na stránce GeenStijl.
- 10 Dne 27. října 2011 byl na stránce GeenStijl zveřejněn článek týkající se těchto fotografií B. Dekker nadepsaný „[...]! Fotografie [...] Nahá [paní] Dekker“, na jehož okraji byla vyobrazena část jedné z dotčených fotografií a končil tímto textem: „A teď odkaz s obrázky, na které jste čekali.“ Kliknutím na hypertextový odkaz, jenž byl k tomuto textu připojen, byli uživatelé internetu přesměrováni na stránku Filefactory, na které jim další hypertextový odkaz umožnil stáhnout jedenáct elektronických souborů, z nichž každý obsahoval jednu z uvedených fotografií.
- 11 Tentýž den zaslala společnost Sanoma mateřské společnosti GS Media e-mail vyzývající ji k potvrzení toho, že byl hypertextový odkaz na dotčené fotografie stažen ze stránky GeenStijl. Společnost GS Media této výzvě nevyhověla.
- 12 Naproti tomu byly na žádost společnosti Sanoma odstraněny dotčené fotografie ze stránky Filefactory.
- 13 Dopisem ze dne 7. listopadu 2011 vyzval právní zástupce společnosti Sanoma a dalších společnost GS Media, aby ze stránky GeenStijl odstranila článek ze dne 27. října 2011 včetně hypertextového odkazu, fotografie, které v něm byly obsaženy, jakož i komentáře uživatelů internetu zveřejněné na téže straně této internetové stránky.
- 14 Téhož dne byl na stránce GeenStijl zveřejněn článek týkající se sporu mezi společnostmi GS Media BV a Sanoma a dalšími o dotčené fotografie. Tento článek končil větou: „Aktualizováno: Ještě jste neviděli nahé fotky [B. Dekker]? TUDY“. Tato zpráva byla znovu doprovázena hypertextovým odkazem umožňujícím přístup na internetovou stránku Imageshack.us, na které byla k vidění jedna nebo více dotčených fotografií. Nicméně správce této internetové stránky rovněž vyhověl výzvě společnosti Sanoma k odstranění těchto fotografií.
- 15 Třetí článek, nadepsaný „Bye bye a adieu Playboy“, opět obsahující hypertextový odkaz na dotčené fotografie, byl na stránce GeenStijl uveřejněn dne 17. listopadu 2011. Na diskusním fóru této internetové stránky přidali uživatelé internetu další odkazy na další internetové stránky, na kterých byly k vidění dotčené fotografie.
- 16 V prosinci 2011 byly dotčené fotografie zveřejněny v časopise *Playboy*.
- 17 Sanoma a další podaly žalobu k rechtbank Amsterdam (soud v Amsterdamu, Nizozemsko), když zejména tvrdily, že společnost GS Media umístěním hypertextových odkazů a výřezu jedné z dotčených fotografií na stránku GeenStijl porušila autorské právo C. Hermèse a dopustila se protiprávního jednání vůči společnosti Sanoma a dalším. Rechtbank Amsterdam (soud v Amsterdamu) této žalobě z větší části vyhověl.
- 18 Gerechtshof Amsterdam (odvolací soud v Amsterdamu, Nizozemsko) uvedený rozsudek zrušil, máje za to, že společnost GS Media umístěním hypertextových odkazů na stránku GeenStijl neporušila autorské právo C. Hermèse, neboť dotčené fotografie byly již dříve zveřejněny na stránce Filefactory. Naproti tomu měl za to, že umístěním těchto odkazů se GS Media dopustila protiprávního jednání vůči společnosti Sanoma a dalším, neboť uživatelé uvedené stránky byli pobízeni k prohlédnutí dotčených fotografií protiprávně umístěných na stránce Filefactory. V případě neexistence uvedených

odkazů by přitom tyto fotografie nebylo snadné najít. Gerechtshof Amsterdam (odvolací soud v Amsterdamu) mimoto rozhodl, že zveřejněním výřezu jedné z dotčených fotografií na stránce GeenStijl porušila GS Media autorské právo C. Hermèse.

- 19 Proti tomuto rozsudku podala společnost GS Media kasační opravný prostředek k Hoge Raad der Nederlanden (Nejvyšší soud Nizozemska), předkládajícímu soudu.
- 20 Společnost Sanoma a další podaly vedlejší kasační opravný prostředek, v rámci něhož se odvolávaly zejména na rozsudek ze dne 13. února 2014, Svensson a další (C-466/12, EU:C:2014:76), přičemž uváděly, že zpřístupnění hypertextového odkazu na internetovou stránku, na níž je umístěno dílo bez souhlasu nositele autorského práva, uživatelům internetu představuje sdělování veřejnosti. Sanoma a další mimoto tvrdí, že přístup k dotčeným fotografiím na stránce Filefactory byl chráněn omezujícími opatřeními ve smyslu uvedeného rozsudku, která mohli uživatelé internetu v důsledku zásahu společnosti GS Media a její stránky GeenStijl obejít, čímž byly tyto fotografie zpřístupněny širší veřejnosti, než by uvedené fotografie normálně navštívila na stránce Filefactory.
- 21 V rámci přezkumu tohoto vedlejšího kasačního opravného prostředku měl předkládající soud za to, že z rozsudku ze dne 13. února 2014, Svensson a další (C-466/12, EU:C:2014:76), ani z usnesení ze dne 21. října 2014, BestWater (C-348/13, nezveřejněné, EU:C:2014:2315), nelze s dostatečnou jistotou dovodit, zda se jedná „o sdělování veřejnosti“, pokud bylo dílo skutečně předtím zveřejněno, avšak bez souhlasu nositele autorských práv.
- 22 Na jedné straně podle něj z judikatury Soudního dvora vyplývá, že je třeba ověřit, zda dotčený zásah umožňuje oslovit veřejnost, kterou nelze považovat za veřejnost zahrnutou v dříve uděleném souhlasu nositele práva, což je v souladu s jeho výlučným právem na užití jeho díla. Na druhé straně, pokud je již dílo na internetu přístupné obecné veřejnosti, neoslovuje umístění hypertextového odkazu na toto úložiště ve skutečnosti novou veřejnost. Kromě toho je třeba podle předkládajícího soudu zohlednit, že na internetu lze nalézt velmi mnoho děl, která byla zveřejněna bez souhlasu nositele práv. Pro provozovatele internetové stránky nemusí být, pokud má v úmyslu použít hypertextový odkaz na místo, kde je dílo uloženo, vždy snadné ověřit, zda nositel práv udělil souhlas k dřívějšímu umístění tohoto díla.
- 23 Předkládající soud mimoto poukazuje na to, že vedlejší kasační opravný prostředek rovněž nastoluje otázku, jaké podmínky musí být naplněny k tomu, aby se jednalo o „omezující opatření“ ve smyslu rozsudku ze dne 13. února 2014, Svensson a další (C-466/12, EU:C:2014:76). Předkládající soud v tomto ohledu uvádí, že dotčené fotografie bylo možno nalézt předtím, než GS Media umístila hypertextový odkaz na stránku GeenStijl, i když to nebylo snadné, takže umístění tohoto odkazu značně usnadnilo jejich nalezení.
- 24 Za těchto podmínek se Hoge Raad der Nederlanden (Nejvyšší soud Nizozemska) rozhodl přerušit řízení a položit Soudnímu dvoru následující předběžné otázky:
 - „1) a) Jedná se o ‚sdělování veřejnosti‘ ve smyslu čl. 3 odst. 1 směrnice 2001/29, pokud jiná osoba než nositel autorského práva pomocí hypertextového odkazu na internetové stránce, kterou provozuje, odkáže na internetovou stránku provozovanou třetí osobou, obecně přístupnou uživatelům internetu, na které bylo dílo zpřístupněno bez souhlasu nositele práva?
 - b) Má na odpověď na předchozí otázku vliv, zda bylo dílo dříve zpřístupněno veřejnosti jiným způsobem se souhlasem nositele práva?
 - c) Je v této souvislosti relevantní, zda osoba umisťující hypertextový odkaz věděla nebo musela vědět o nedostatku svolení majitele autorského práva s umístěním díla na internetovou stránku třetí osoby uvedenou v první otázce písm. a) a popřípadě o okolnosti, že dílo nebylo ani předtím zpřístupněno veřejnosti se souhlasem majitele autorského práva jiným způsobem?

- 2) a) Pokud je třeba na první otázku písm. a) odpovědět záporně, jedná se v tomto případě přesto o sdělování veřejnosti nebo může se jednat o takové sdělování, pokud internetovou stránku, na kterou hypertextový odkaz odkazuje, a tudíž i dílo, může obecně dohledat veřejnost, kterou představují uživatelé internetu, byť nesnadno, takže použití hypertextového odkazu značnou měrou usnadňuje dohledání díla?
- b) Má pro odpověď na druhou otázku písm. a) význam, zda osoba umisťující hypertextový odkaz věděla nebo musela vědět o skutečnosti, že internetovou stránku, na kterou hypertextový odkaz odkazuje, nemůže veřejnost, kterou představují uživatelé internetu, snadno nalézt?
- 3) Existují jiné skutečnosti, které je třeba zohlednit při odpovědi na otázku, zda se jedná o sdělování veřejnosti, je-li na internetové stránce umístěn hypertextový odkaz umožňující přístup k dílu, které předtím bylo veřejnosti sděleno bez svolení nositele autorského práva?“

K předběžným otázkám

- 25 Podstatou tří otázek předkládajícího soudu, které je třeba zkoumat společně, je, zda a případně za jakých podmínek představuje skutečnost, že je na internetové stránce umístěn hypertextový odkaz na chráněná díla volně přístupná na jiné internetové stránce bez svolení nositele autorského práva, „sdělování veřejnosti“ ve smyslu čl. 3 odst. 1 směrnice 2001/29.
- 26 V tomto kontextu se zejména zamýšlí nad relevancí skutečnosti, že předmětná díla dosud nebyla zveřejněna se souhlasem tohoto nositele autorského práva jiným způsobem, že poskytnutí těchto hypertextových odkazů značnou měrou usnadňuje dohledání těchto děl vzhledem k tomu, že internetová stránka, na níž jsou tato díla přístupná všem internetovým uživatelům, není snadno dohledatelná, a ten, kdo umisťuje uvedené hypertextové odkazy, věděl nebo musel vědět o těchto skutečnostech, jakož i okolnosti, že uvedený nositel neudělil souhlas se zveřejněním předmětných děl na posledně uvedené stránce.
- 27 Z článku 3 odst. 1 směrnice 2001/29 vyplývá, že členské státy jsou povinny zajistit, aby měli autoři výlučné právo udělit svolení nebo zakázat jakékoliv sdělení svých děl veřejnosti po drátě nebo bezdrátově včetně zpřístupnění svých děl veřejnosti takovým způsobem, že každý jednotlivec ze strany veřejnosti má k těmto dílům přístup z místa a v době, které si zvolí.
- 28 Na základě tohoto ustanovení mají autoři právo preventivní povahy, které jim umožňuje zasáhnout vůči případným uživatelům jejich děl, kteří by mohli zamýšlet sdělení těchto děl veřejnosti, a toto sdělení zakázat (v tomto smyslu viz rozsudky ze dne 15. března 2012, SCF, C-135/10, EU:C:2012:140, bod 75, a ze dne 31. května 2016, Reha Training, C-117/15, EU:C:2016:379, bod 30).
- 29 Jelikož čl. 3 odst. 1 směrnice 2001/29 neupřesňuje pojem „sdělování veřejnosti“, je třeba jeho smysl a rozsah určit s ohledem na cíle sledované touto směrnicí, jakož i s ohledem na jeho kontext (v tomto smyslu viz rozsudky ze dne 7. prosince 2006, SGAE, C-306/05, EU:C:2006:764, body 33 a 34, jakož i ze dne 4. října 2011, Football Association Premier League a další, C-403/08 a C-429/08, EU:C:2011:631, body 184 a 185).
- 30 V tomto ohledu je třeba připomenout, že z bodů 9 a 10 odůvodnění směrnice 2001/29 vyplývá, že jejím hlavním cílem je zavedení vysoké úrovně ochrany autorů, která jim umožní obdržet odpovídající odměnu za užívání jejich děl, zejména při jejich sdělování veřejnosti. Z toho plyne, že pojem „sdělování veřejnosti“ je třeba chápat v širokém smyslu, jak ostatně výslovně stanoví bod 23 odůvodnění této směrnice (v tomto smyslu viz rozsudky ze dne 4. října 2011, Football Association Premier League a další, C-403/08 a C-429/08, EU:C:2011:631, bod 186, a ze dne 7. března 2013, ITV Broadcasting a další, C-607/11, EU:C:2013:147, bod 20).

- 31 Zároveň z bodů 3 a 31 odůvodnění směrnice 2001/29 vyplývá, že provedená harmonizace směřuje zejména v elektronickém prostředí k zajištění přiměřené rovnováhy mezi zájmy nositelů autorských práv a práv souvisejících na ochraně jejich práv duševního vlastnictví zaručené článkem 17 odst. 2 Listiny základních práv Evropské unie (dále jen „Listina“) na straně jedné a ochranou zájmů a základních práv uživatelů chráněných předmětů, zejména jejich svobody projevu a informací zaručené článkem 11 Listiny, jakož i obecného zájmu na straně druhé.
- 32 Jak již Soudní dvůr judikoval, zahrnuje pojem „sdělování veřejnosti“ dva kumulativní prvky, a sice „sdělování“ díla a sdělování tohoto díla „veřejnosti“ (rozsudky ze dne 13. února 2014, Svensson a další C-466/12, EU:C:2014:76, bod 16; ze dne 19. listopadu 2015, SBS Belgium, C-325/14, EU:C:2015:764, bod 15, a ze dne 31. května 2016, Reha Training, C-117/15, EU:C:2016:379, bod 37).
- 33 Soudní dvůr mimoto upřesnil, že pojem „sdělování veřejnosti“ předpokládá individuální posouzení [viz rozsudek ze dne 15. března 2012, Phonographic Performance (Ireland), C-162/10, EU:C:2012:141, bod 29 a citovaná judikatura týkající se pojmu „sdělování veřejnosti“ ve smyslu čl. 8 odst. 2 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2006/115/ES ze dne 12. prosince 2006 o právu na pronájem a půjčování a o některých právech v oblasti duševního vlastnictví souvisejících s autorským právem (Úř. věst. 2006, L 376, s. 28), který má v této směrnici stejný dosah jako ve směrnici 2001/29 (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 31. května 2016, Reha Training, C-117/15, EU:C:2016:379, bod 33)].
- 34 Pro účely takového posouzení je důležité přihlížet k několika doplňujícím kritériím, která nejsou samostatné povahy a navzájem spolu souvisí. Jelikož se tato kritéria v různých konkrétních situacích mohou vyskytovat s velmi proměnlivou intenzitou, je třeba je použít jak individuálně, tak ve vzájemném spojení [rozsudky ze dne 15. března 2012, SCF, C-135/10, EU:C:2012:140, bod 79; ze dne 15. března 2012, Phonographic Performance (Ireland), C-162/10, EU:C:2012:141, bod 30, a ze dne 31. května 2016, Reha Training, C-117/15, EU:C:2016:379, bod 35].
- 35 Mezi těmito kritérii Soudní dvůr zaprvé zdůraznil nevyhnutelnou úlohu uživatele a vědomou povahu jeho zásahu. Jednání tohoto uživatele totiž představuje sdělování, pokud tento uživatel při plné znalosti důsledků svého jednání zprostředkuje svým hostům přístup k chráněnému dílu, a zejména pokud by bez takového zprostředkování tito hosté v zásadě nemohli chráněného díla užít [v tomto smyslu viz rozsudky ze dne 15. března 2012, SCF, C-135/10, EU:C:2012:140, bod 82 a citovaná judikatura, a ze dne 15. března 2012, Phonographic Performance (Ireland), C-162/10, EU:C:2012:141, bod 31].
- 36 Soudní dvůr zadruhé upřesnil, že pojem „veřejnost“ se týká blíže neurčeného počtu potenciálních adresátů a kromě toho vyžaduje dosti vysoký počet osob [v tomto smyslu viz rozsudky ze dne 15. března 2012, SCF, C-135/10, EU:C:2012:140, bod 84, a citovaná judikatura, a ze dne 15. března 2012, Phonographic Performance (Ireland), C-162/10, EU:C:2012:141, bod 33].
- 37 Z ustálené judikatury Soudního dvora kromě toho vyplývá, že aby mohlo být sdělování chráněného díla kvalifikováno jako „sdělování veřejnosti“, musí být sděleno specifickou technologií odlišnou od té, která byla dosud užita, nebo „nové veřejnosti“, tj. veřejnosti, kterou nositelé autorského práva nebrali v potaz při udělení svolení k prvotnímu sdělení jejich díla veřejnosti (rozsudek ze dne 13. února 2014, Svensson a další, C-466/12, EU:C:2014:76, bod 24, a usnesení ze dne 21. října 2014, BestWater International, C-348/13, nezveřejněné, EU:C:2014:2315, bod 14 a citovaná judikatura).
- 38 Soudní dvůr zatřetí rozhodl, že bez významu není ani výdělečná povaha sdělování veřejnosti ve smyslu čl. 3 odst. 1 směrnice 2001/29 [v tomto smyslu viz rozsudky ze dne 4. října 2011, Football Association Premier League a další, C-403/08 a C-429/08, EU:C:2011:631, bod 204; a ze dne 15. března 2012, SCF, C-135/10, EU:C:2012:140, bod 88, jakož i ze dne 15. března 2012, Phonographic Performance (Ireland), C-162/10, EU:C:2012:141, bod 36].

- 39 Zejména s ohledem na tato kritéria je třeba posoudit, zda za takové situace, jako je situace dotčená v původním řízení, představuje skutečnost, že je na internetové stránce umístěn hypertextový odkaz na chráněná díla volně přístupná na jiné internetové stránce bez souhlasu nositele autorského práva, „sdělování veřejnosti“ ve smyslu čl. 3 odst. 1 směrnice 2001/29.
- 40 V tomto ohledu je třeba připomenout, že v rozsudku ze dne 13. února 2014, Svensson a další (C-466/12, EU:C:2014:76), vyložil Soudní dvůr čl. 3 odst. 1 směrnice 2001/29 v tom smyslu, že umístění hypertextového odkazu na jedné internetové stránce na díla, která jsou volně dostupná na jiné internetové stránce, nepředstavuje „sdělování veřejnosti“ podle tohoto ustanovení. Tento výklad byl rovněž potvrzen v usnesení ze dne 21. října 2014, BestWater International (C-348/13, nezveřejněné, EU:C:2014:2315) ve vztahu k odkazům používajícím tzv. „framing“ techniku.
- 41 Z odůvodnění těchto rozhodnutí však vyplývá, že se Soudní dvůr vyjádřil toliko k umístění hypertextových odkazů na díla, která již byla volně dostupná na jiné internetové stránce se souhlasem nositele práv, přičemž Soudní dvůr dospěl k závěru, že se nejedná o sdělování veřejnosti z toho důvodu, že předmětné sdělování nebylo uskutečněno vůči nové veřejnosti.
- 42 V tomto kontextu Soudní dvůr uvedl, že vzhledem k tomu, že hypertextový odkaz a internetová stránka, na kterou odkazuje, zpřístupňují chráněné dílo podle stejné technologie, tedy prostřednictvím internetu, musí být takový odkaz určen nové veřejnosti. Pokud tomu tak není, zejména proto, že dílo je již volně dostupné všem uživatelům internetu na jiné internetové stránce se svolením nositelů autorského práva, nelze dotčené jednání kvalifikovat jako „sdělování veřejnosti“ ve smyslu čl. 3 odst. 1 směrnice 2001/29. Pokud a dokud je toto dílo volně dostupné na internetové stránce, na kterou hypertextový odkaz umožňuje přístup, je třeba mít za to, že pokud nositelé autorského práva k tomuto dílu souhlasili s takovým sdělením, brali jako veřejnost v potaz všechny internetové uživatele (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 13. února 2014, Svensson a další, EU:C:2014:76, body 24 až 28, a usnesení ze dne 21. října 2014, BestWater International, C-348/13, nezveřejněné, EU:C:2014:2315, body 15, 16 a 18).
- 43 Proto z rozsudku ze dne 13. února 2014, Svensson a další (C-466/12, EU:C:2014:76), ani z usnesení ze dne 21. října 2014, BestWater International (C-348/13, nezveřejněné, EU:C:2014:2315), nelze dovodit, že pod pojem „sdělování veřejnosti“ ve smyslu čl. 3 odst. 1 směrnice 2001/29 v zásadě nespadá umístění hypertextových odkazů na internetové stránce na chráněná díla, která již byla volně dostupná na jiné internetové stránce, avšak bez souhlasu nositelů autorských práv k těmto dílům. Naopak tato rozhodnutí potvrzují význam takového souhlasu s ohledem na toto ustanovení, jež právě stanovuje, že ke každému sdělení díla veřejnosti musí nositel autorského práva udělit souhlas.
- 44 Společnost GS Media, německá, portugalská a slovenská vláda, jakož i Evropská komise však uvádějí, že kvalifikovat automaticky všechna umístění takových odkazů na díla zveřejněná na jiných internetových stránkách jako „sdělování veřejnosti“, neboť nositelé autorských práv těchto děl neudělili souhlas s tímto zveřejněním na internetu, by mělo za následek silné omezení svobody projevu a informací a nerespektovalo by přiměřenou rovnováhu, kterou se směrnice 2001/29 snaží nastolit mezi touto svobodou a obecným zájmem na jedné straně a zájmem nositelů autorského práva na účinnou ochranu jejich duševního vlastnictví na druhé straně.
- 45 V tomto ohledu je třeba konstatovat, že internet je skutečně zvláště významný pro svobodu projevu a informací zaručenou článkem 11 Listiny a hypertextové odkazy přispívají k jeho řádnému fungování, jakož i výměně názorů a informací na této síti charakterizované dostupností obrovského množství informací.
- 46 Kromě toho může být zejména pro jednotlivce, kteří chtějí takové odkazy umístit, obtížné ověřit, zda internetová stránka, na kterou mají tyto odkazy vést, zpřístupňuje díla, která jsou chráněná, a případně, zda nositelé autorských práv těchto děl souhlasili s jejich zveřejněním na internetu. Takové ověření může být obtížnější, pokud jsou tato práva předmětem sublicence. Kromě toho může

být obsah internetové stránky, na kterou hypertextový odkaz umožňuje přístup, změněn po vytvoření tohoto odkazu tak, že bude zahrnovat chráněná díla, aniž by o tom nutně musela vědět osoba, jež uvedený odkaz vytvořila.

- 47 Pokud je tedy umístění hypertextového odkazu na dílo volně dostupné na jiné internetové stránce uskutečněno osobou, která tak činí bez úmyslu dosažení zisku, je třeba za účelem individuálního posouzení existence „sdělování veřejnosti“ ve smyslu čl. 3 odst. 1 směrnice 2001/29 zohlednit okolnost, že tato osoba neví ani rozumně nemůže vědět o tom, že toto dílo bylo zveřejněno na internetu bez svolení nositele autorského práva.
- 48 Taková osoba totiž zpřístupněním uvedeného díla veřejnosti poskytnutím přímého přístupu jiným uživatelům internetu (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 13. února 2014, Svensson a další, C-466/12, EU:C:2014:76, body 18 až 23) zpravidla neposkytuje zákazníkům přístup k protiprávně zveřejněnému dílu na internetu s plnou znalostí důsledků svého jednání. Kromě toho, pokud již předmětné dílo bylo dostupné bez jakéhokoli omezení přístupu na internetové stránce, na kterou umožňuje hypertextový odkaz přístup, mohli k němu mít v zásadě všichni uživatelé internetu již přístup i bez tohoto zásahu.
- 49 Naproti tomu, je-li prokázáno, že taková osoba věděla nebo vědět mohla, že použitý hypertextový odkaz zpřístupňuje protiprávně zveřejněné dílo na internetu, například na základě skutečnosti, že na to byla upozorněna nositeli autorského práva, je třeba mít za to, že poskytnutí takového odkazu představuje „sdělování veřejnosti“ ve smyslu čl. 3 odst. 1 směrnice 2001/29.
- 50 Totéž platí i v případě, že tento odkaz umožňuje uživatelům internetové stránky, na které se tento odkaz nachází, obejít omezující opatření, která byla na stránce, na které se nachází chráněné dílo, přijata za účelem omezení přístupu veřejnosti k tomuto dílu pouze na předplatitele této stránky, a představuje tedy vědomý zásah, bez kterého by uvedení uživatelé nemohli mít šířená díla k dispozici, (obdobně viz rozsudek ze dne 13. února 2014, Svensson a další, C-466/12, EU:C:2014:76, body 27 a 31).
- 51 Mimoto, pokud je umístění hypertextových odkazů uskutečněno za účelem dosažení zisku, lze od autora takového umístění očekávat, že provede nezbytná ověření, aby se ujistil, že dotčené dílo není protiprávně zveřejněno na stránce, na kterou vedou uvedené hypertextové odkazy, takže je třeba předpokládat, že takové umístění je provedeno s plnou znalostí povahy ochrany uvedeného díla a případné absence souhlasu nositele autorského práva se zveřejněním na internetu. Za takových okolností a za předpokladu, že tato vyvratitelná domněnka není vyvrácena, představuje jednání spočívající v umístění hypertextového odkazu na protiprávně zveřejněné dílo na internetu „sdělování veřejnosti“ ve smyslu čl. 3 odst. 1 směrnice 2001/29.
- 52 Nicméně v případě neexistence nové veřejnosti se nebude jednat o sdělování „veřejnosti“ ve smyslu tohoto ustanovení za předpokladu, připomenutého v bodech 40 až 42 tohoto rozsudku, že díla, na která uvedené hypertextové odkazy umožňují přístup, byla volně zpřístupněna na jiné internetové stránce se souhlasem nositele práv.
- 53 Takový výklad čl. 3 odst. 1 směrnice 2001/29 zajišťuje vysokou úroveň ochrany autorů zamýšlenou touto směrnicí. Na jejím základě a v mezích určených čl. 5 odst. 3 uvedené směrnice totiž nositelé autorského práva mohou zakročit nejen proti původnímu zveřejnění jejich díla na internetové stránce, ale také proti všem osobám, které za účelem dosažení zisku umísťují hypertextový odkaz na protiprávně zveřejněné dílo na této stránce, jakož i za podmínek uvedených v bodech 49 a 50 tohoto rozsudku proti osobám, jež umísťují takové odkazy, aniž by tak činily za účelem dosažení zisku. V tomto ohledu je třeba zejména uvést, že tito nositelé práv mají za všech okolností možnost informovat tyto osoby o protiprávní povaze zveřejnění jejich díla na internetu a zakročit proti nim v případě, že tento odkaz odmítnou odstranit, aniž by se museli dovolávat některé z výjimek uvedených v tomto čl. 5 odst. 3.

- 54 Pokud jde o věc v původním řízení, je nesporné, že společnost GS Media provozuje stránku GeenStijl a že poskytla hypertextové odkazy na soubory obsahující dotčené fotografie umístěné na stránce Filefactory za účelem dosažení zisku. Je rovněž nesporné, že společnost Sanoma neudělila oprávnění ke zveřejnění těchto fotografií na internetu. Mimoto skutkové okolnosti, jak jsou popsány v předkládacím rozhodnutí, nasvědčují tomu, že společnost GS Media si byla vědoma posledně uvedené okolnosti, a že tedy nemůže vyvrátit domněnku, že umístění předmětných odkazů bylo provedeno s plnou znalostí protiprávní povahy tohoto zveřejnění. Za těchto okolností, se jeví, že s výhradou ověření, které musí být provedeno předkládajícím soudem, představuje umístění takových odkazů společností GS Media „sdělování veřejnosti“ ve smyslu čl. 3 odst. 1 směrnice 2001/29, aniž je třeba v tomto kontextu posoudit další okolnosti uvedené v bodě 26 tohoto rozsudku, na něž odkazuje předkládající soud.
- 55 Vzhledem k výše uvedenému je třeba na položené otázky odpovědět tak, že čl. 3 odst. 1 směrnice 2001/29 musí být vykládán v tom smyslu, že za účelem posouzení, zda umístění hypertextových odkazů na internetové stránky na chráněná díla, která jsou volně dostupná na jiné internetové stránky bez souhlasu nositele autorského práva, představuje „sdělování veřejnosti“ ve smyslu tohoto ustanovení, je třeba určit, zda byly tyto odkazy poskytnuty nikoli za účelem dosažení zisku osobou, která nevěděla nebo nemohla rozumně vědět o protiprávní povaze zveřejnění těchto děl na této jiné internetové stránce, nebo zda naopak byly poskytnuty za účelem dosažení zisku, v kterémžto případě musí být taková znalost presumována.

K nákladům řízení

- 56 Vzhledem k tomu, že řízení má, pokud jde o účastníky původního řízení, povahu incidenčního řízení ve vztahu ke sporu probíhajícímu před předkládajícím soudem, je k rozhodnutí o nákladech řízení příslušný uvedený soud. Výdaje vzniklé předložením jiných vyjádření Soudnímu dvoru než vyjádření uvedených účastníků řízení se nenahrazují.

Z těchto důvodů Soudní dvůr (druhý senát) rozhodl takto:

Článek 3 odst. 1 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2001/29/ES ze dne 22. května 2001 o harmonizaci určitých aspektů autorského práva a práv s ním souvisejících v informační společnosti musí být vykládán v tom smyslu, že za účelem posouzení, zda umístění hypertextových odkazů na internetové stránky na chráněná díla, která jsou volně dostupná na jiné internetové stránky bez souhlasu nositele autorského práva, představuje „sdělování veřejnosti“ ve smyslu tohoto ustanovení, je třeba určit, zda byly tyto odkazy poskytnuty nikoli za účelem dosažení zisku osobou, která nevěděla nebo nemohla rozumně vědět o protiprávní povaze zveřejnění těchto děl na této jiné internetové stránce, nebo zda naopak byly poskytnuty za účelem dosažení zisku, v kterémžto případě musí být taková znalost presumována.

Podpisy